

for de private gymnasieskoler at foreslå indført en ny tilskudslov omfattende alle private realskoler såvel i som uden for København, Frederiksberg og Gentofte, men i øvrigt stort set af samme indhold som den nugældende tilskudslov for de private provinsrealskoler, lov nr. 187 af 5. juni 1959.

Da de private realskoler i København, Frederiksberg og Gentofte hidtil har været forpligtet til at anvende de for Københavns kommunale skolevæsen gældende lønsatser på deres lærere, har man ikke ment at kunne fratage dem adgangen til fortsat at anvende disse, hvilket i øvrigt også ville volde disse skoler store vanskeligheder ved besættelsen af ledige lærerstilling i konkurrence med den stedlige offentlige skole. I lovforslagets § 1 c gives der derfor disse skoler adgang til at anvende Københavnerlønninger. Samme rettigheder har man ment at burde give også skoler beliggende i kommuner, som på deres skoleplaner har fået ministeriets tilladelse til at anvende Københavnerlønninger, idet en sådan skoleplansbestemmelse bør være den afgørende faktor frem for den vilkårlige begrænsning til skoler beliggende i de 3 storkøbenhavnske kommuner, som den nuværende tilskudsordning indebærer.

Da Københavnerlønningerne gennemsnitlig er noget højere end folkeskolens lønninger, er det nødvendigt for ikke at forfordele de skoler, der herefter kommer til at anvende disse højere lønninger, at beregne deres lærerlønstilskud på grundlag af de udbetalte Københavnerlønninger og ikke, som tilfældet er inden for de frie skoler, på grundlag af omregnede lærerlønninger, jfr. lovbekendtgørelse nr. 214 af 21. maj 1960 om friskoler m. m. § 7, idet dette som førnævnt vil give skolerne et væsentligt ringere tilskud, hvilket må befrygtes at medføre, at de af økonomiske grunde vil have svært ved at gøre brug af den hjemlede adgang til at udbetale Københavnerlønninger. Det må herved erindres, at tilskuddet til realskolerne er væsentligt mindre end tilskuddet til friskolerne. Endvidere vil tilskud til omregnede lønninger være i modstrid med den hidtil for de private realskoler i de 3 storkøbenhavnske kommuner gældende tilskudsordning, idet Københavnerlønningerne — og ikke omregnede lærerlønninger — indgik i det bruttoudgiftstal, der lå til grund for denne, jfr. lovens § 4. Det samme er i øvrigt også tilfældet ved opgørelsen af kommunernes gennemsnitlige udgifter pr. barn i den offentlige skole til brug for beregningen af elevtilskuddet til friskolerne i henhold til § 8 i disses tilskudslov (lovbekendtgørelse nr. 214 af 21. maj 1960).

Medens lovforslaget ikke får nogen ændrede

økonomiske konsekvenser for realskolerne uden for København, Frederiksberg og Gentofte, bortset fra dem, der benytter sig af den hjemlede adgang til at anvende Københavnerlønninger, er konsekvenserne for realskolerne i de 3 nævnte storkøbenhavnske kommuner betydelige, men ved bedømmelsen heraf må det tages i betragtning, at realklassetilskuddet til disse skoler, der som ovenfor nævnt er overført uændret til den nugældende tilskudslov af 1959 fra den tidligere tilskudslov nr. 192 af 15. marts 1947 om statstilskud til private gymnasieskoler og til private mellem- og realskoler i København, Frederiksberg og Gentofte, dengang var beregnet således, at det i et vist omfang også kunne dække udgifterne ved driften af underskolen, der i sig selv ikke var tilskudsberettiget. Ved tilskudsloven af 1959 opnåede skolerne imidlertid statstilskud til deres underskole — nu hovedskole — efter reglerne i friskoleloven, jfr. lovens § 9, og under hensyn hertil fandt man det uforment at forhøje tilskuddet til realskolernes eksamensafdeling (jfr. F.T. 1958-59, tillæg B. sp. 1048), mens man på den anden side i betragtning af de under lovforslagets udarbejdelse gældende regler om tilskud til friskolerne (lovbekendtgørelse nr. 78 af 18. marts 1954), der gav et meget usikkert billede af det tilskud, som realskolerne i Storkøbenhavn fremtidig ville opnå til deres hovedskoleklasser, ikke mente at have tilstrækkeligt grundlag heri for at nedsætte realskoletilskuddet til trods for, at det som førnævnt egentlig var beregnet således, at det også kunne give en vis dækning af underskuddet ved driften af underskolen. Herved opnåede eksamensskolerne i Storkøbenhavn et væsentligt bedre tilskud end provinsrealskolerne, hvilket synes ubegrundet, hvorfor man ved fremsættelse af nærværende lovforslag har foreslået indført samme tilskud til realskolerne i som uden for Storkøbenhavn, uanset den tilskudsmæssige forringelse, dette indebærer for realskolerne i Storkøbenhavn, hvilket man imidlertid har anset for opvejet af den adgang til tilskud, som nu er tilvejebragt for de underskoleafdelinger, der er knyttet til realskolerne, og som tidligere ikke oppebar tilskud. For ikke at gøre overgangen til den nye tilskudsordning for vanskelig for disse skoler og under hensyn til, at skolerne ikke har været vidende om og derfor ikke været i stand til at indrette sig efter de ændrede tilskudsmæssige vilkår, har man fundet det nødvendigt i lovforslagets § 12 at søge hjemmel for en overgangsordning, der i de første 5 finansår, til og med finansåret 1964-65, giver undervisningsministeren bemyndigelse til at afbøde de tilskudsmæssige forringede vilkår, som ved lovens ikraft-